

TEKNISK-HISTORISK DOKUMENTASJON

Fartøyvernets ABC
19 – 20 november 2021

FØR VI GÅR VIDERE...

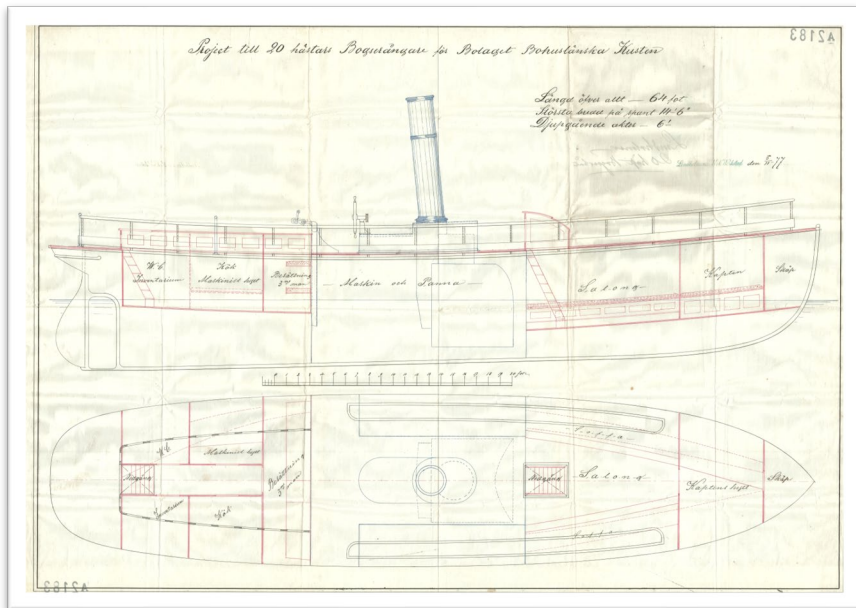
❖ Hvor i prosessen er vi?

1. **Underlagsdokument – skal danne underlag for beslutninger**
 1. Undersøkelser/forprosjekt – alle typer enkle og ofte preliminnære undersøkelser
 2. Tilstandsvurdering
 3. **TEKNISK-HISTORISK DOKUMENTASJONSRAPPORT (THD)**
2. **Beslutningsdokument (skrives av Riksantikvaren/kulturminneforvaltningen)**
 1. Beslutning om vernestatus
 2. Beslutning om periode som legges til grunn for vern av fartøyet
3. **Utføringsdokument**
 1. Restaureringsplan
 2. Vedlikeholdsplan
4. **Oppsummerende dokument**
 1. Rapport fra restaurering

HVORFOR TEKNISK-HISTORISK DOKUMENTASJON?

- ❖ En THD skal være hjelpemiddel og referanse i vernearbeidet
- ❖ En THD forteller om hva det er vi tar vare på
- ❖ En THD forteller hva vi eventuelt restaurerer tilbake til

HVORFOR TEKNISK-HISTORISK DOKUMENTASJON?

- ❖ Et mulig tilbakeføringstidspunkt skal kunne velges på bakgrunn av en THD
(Men dokumentasjonen må omhandle alle epoker i et fartøys historie)
- ❖ Skape økt engasjement for fartøyet

- [illegible]

ARBEID MED THD

- ❖ Hva finnes av dokumentasjon om fartøyet? Hva finnes av litteratur?
- ❖ Informasjonen kan variere avhengig av perioder i et fartøys historie
 - ❖ Det er også noe en THD skal avdekke; Hva kan vi vite om fartøyet på ulike stadier, og hva mangler vi kunnskap om?

KILDESØK

❖ Fartøyet som kilde

- ❖ Før demontering og under demontering
- ❖ Spor av gamle konstruksjoner

❖ Sammenligne fartøy

- ❖ Søsterskip?
- ❖ Skip bygget i samme tidsperiode, ved samme verft, til samme formål

❖ Informanter

- ❖ F.eks. tidligere eiere, mannskap, passasjerer, båtbyggere/verftsarbeidere

KILDESØK

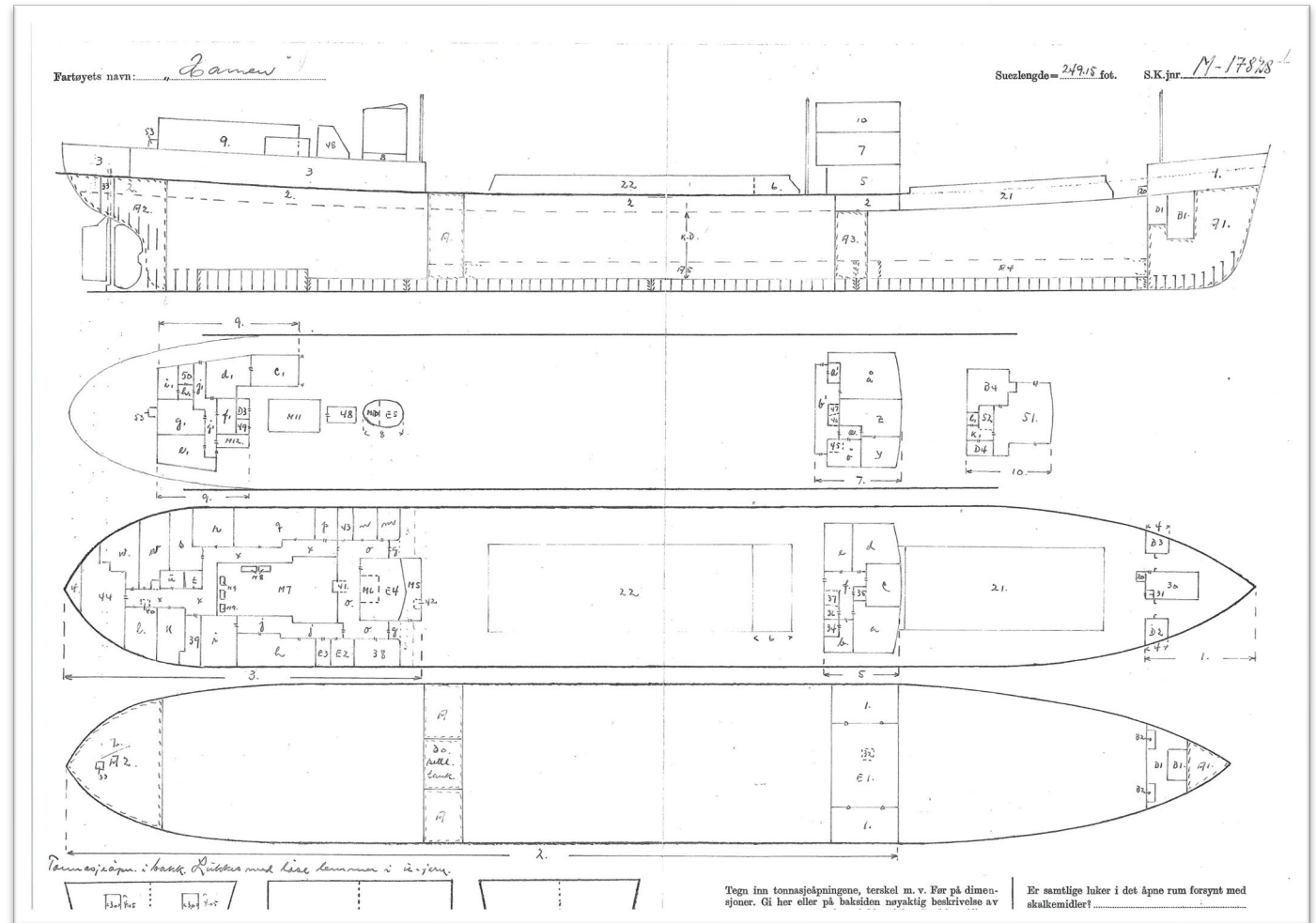
❖ Foto

- ❖ Private, museer, samlinger
- ❖ Nettsider som fotoflite.com, digitaltmuseum.org, digitalarkivet.no

❖ Malerier

❖ Skriftlige primærkilder

- ❖ Sjøfartsdirektoratet
 - ❖ Bl.a. Målebrev
- ❖ Fiskeridirektoratet

Se www.digitalarkivet.no for lappebøker bl.a.

19.10.07

HALVORSEN & LARSEN A/S FABRIKINDUSTRI
Agrippe kortsystem nr. 34099.

Skrog bygget: S. Ålesund. 1907

Mask. & kjele bygget: 1907. Ål. m.v. kjele som mask. 1961

Tonnasje (D.W.)				Skrog	Maskineri	Klasse
Datum	Brutto	Und. dekk	Netto			
	58.97		11.12	L 73.1	Type Comp. M. Huse	
26/8-40	49.88	48.93	21.85	B 16.5	14 d. kjele p. selas B.I.H.K. 95	
30/3-48	57.96	51.61	27.54	D 79.08 70	Kjeler & fyrg. 58 1 x 1	1961. fra Stensvåg 11/4 41 (98)
				d	H.fl.	
				Kjel	Trykk 175.55	
				Frib. S.:	Br. forbr.	
Hjemsted	Ål. Rederi L. Mølversmyr, Langevåg i Borgund. 1/2-50 Pauli, R. K. Reile, Ålesund					
	1/2-50 (Repar. Remy, Tønsberg) 27.5.77 P.R. Zelena 1/2-84: Amfinn John Klingåsveir Larsen, 6070 Tjørvåg					
Navn						
ms d. "Erkna"						

1940: ms d. "Erkna"

Signal

Mappe nr.

LDUI

4168

KILDESØK

❖ Skriftlige sekundærkilder

❖ www.nb.no, www.britishnewspaperarchive.co.uk, www.delpher.nl/nl/kranten

❖ Eks: Ulike skrivemåter når man søker!

taubåt, taubåten, taubaat, taubaaten, bukserbåt, bukserbåten, bukserbaat, bukserbaaten, buxerbåt, buxerbåten, buxerbaat, buxerbaaten, buxerbaad, buxerbaaden, buxerbåd, bugserbaat, bugserbaaten, bugserbaad, bugserbaaden, bugserbåd, bugserbåden, bugserbåt, bugserbåten

Buxerbaaden Trygve

med ny Kjedel og Maskine paa ca. 13 Heste, buxerer udmerket godt, gaar hurtigt, bruger lidet Kul, kan med Lethed indrettes for Passagerer, er billig tilsalgs.

Nærmere meddeles af Eieren
C. Olsen, Fredrikshald.

(76)

(HO)

BRUK AV KILDER

- ❖ Avklare kilder innledningsvis
 - forklare kort (arkiver, aviser, fotografier, informanter ++)
- ❖ Kilde- og litteraturliste til slutt og konsekvent kildehenvisning i tekst er viktig
 - Det bør være enkelt å finne igjen kilden, slik at denne kan benyttes av andre
- ❖ Vær kritisk

OPPSETT FOR EN THD-RAPPORT

- ❖ Innhold
 - ❖ Innledning
 - ❖ Kilder
 - ❖ Metode
 - ❖ Gjennomgang av fartøyet
 - ❖ Konklusjon
 - ❖ Kilde- og litteraturlister
- ❖ Inndelinger:
 - ❖ Perioder
 - ❖ Dekk for dekk. Dekksnummerering
 - ❖ SFI:
 1. Skipet generelt
 2. Skrog
 3. Utstyr for last
 4. Skipsutstyr
 5. Utstyr for besetning og passasjerer
 6. Maskin – hovedkomponenter
 7. Systemer for maskin – hovedkomponenter
 8. Skipssystemer

ET LEVENDE DOKUMENT

- ❖ Nye spor og ny informasjon kan dukke opp etter at man har laget en THD
 - Det kan derfor bli nødvendig med flere versjoner av en THD

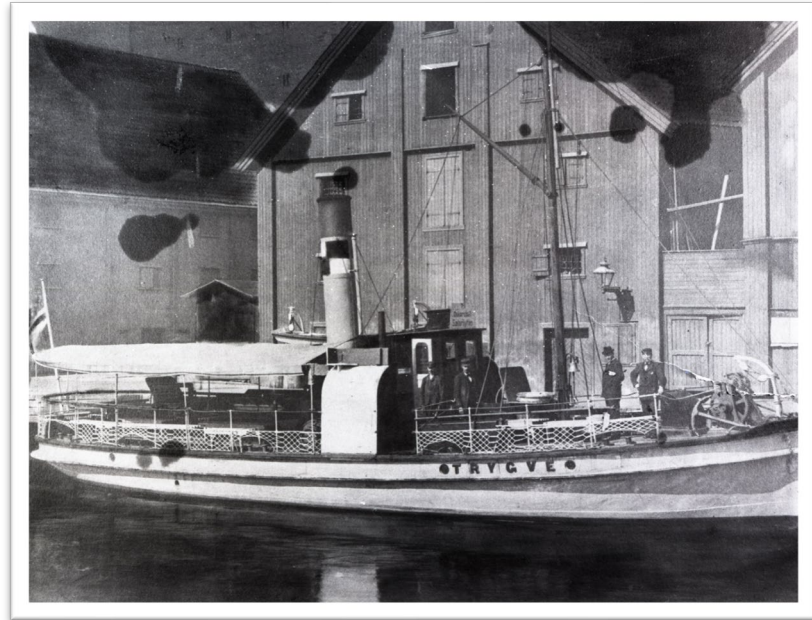

ET EKSEMPEL; TAUBÅTEN «JAN» EX. «TRYGVE»

❖ Bygget som «Trygve», bygg nr. 88
Akers mekaniske verksted 1877

❖ Forskjellige bruksperioder

- ❖ Bukserbåt, 1877-1902
- ❖ Bergingsdampskip, 1902-1914
- ❖ Taubåt, 1914-1963
- ❖ Slepebåt, 1963-1990
- ❖ 1990-2017, Dykkerbåt, slepebåt og opplag

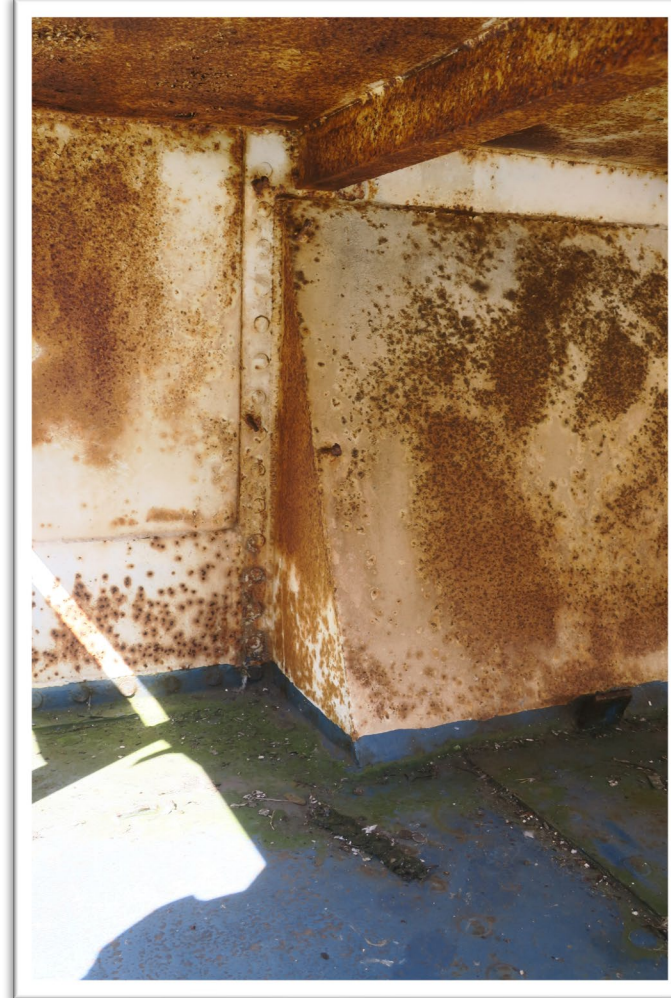

Over: Foto fra Norsk Maritimt Museum. Tidspunkt uvisst, men trolig fra tidligste periode
Under: Privat foto, Jørgen A. Pedersen. Fra perioden som slepebåt 1963-1990

SPOR OM BORD

❖ Fysiske spor på skipet –
tolkninger av disse

Over: Foto under det forhøyede styrehuset, BDF.

Midten: Foto inne i det forhøyede styrehuset, mulig spor av tidligere styrehus

Helt til venstre: Foto inne i dekkshuset knytt til styrehuset. Spor etter tidligere dekkshus eller styrehus?

KRONOLOGI PÅ FARTØYET

❖ Blending av ventiler

TAKK FOR MEG

